

846.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 24 października 1934 r.

o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

C Z Ę Ś Ć I**1. Powszechne normy oddłużenia.**

Art. 1. (1) Krótkoterminowe pożyczki, udzielone związkom samorządowym przez Bank Gospo-

darstwa Krajowego przed dniem 1 kwietnia 1934 r. oraz zaległe raty, odsetki, prowizje, koszty i inne należności uboczne z tytułu pożyczek tak krótkoterminowych jak i długoterminowych, udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego i banki komunalne przed dniem 1 kwietnia 1934 r. związkom samorządowym, podlegają na wniosek interesowanego związku konwersji na pożyczki długoterminowe. Odsetki za zwłokę za czas od dnia 1 stycznia 1932 r. umarza się.

(2) Zasady i warunki konwersji na pożyczki długoterminowe a także wysokość dodatku administracyjnego ustali rozporządzenie Ministra Skarbu z tem, że nominalne oprocentowanie tych pożyczek nie będzie przekraczać 5½% w stosunku rocznym.

Art. 2. Lokaty instytucji prawa publicznego w Banku Gospodarstwa Krajowego i w bankach komunalnych, użyte zgodnie z przeznaczeniem na kredyty dla związków samorządowych, będą mogły być spłacone po kursie nominalnym papierami procentowymi, pochodzącymi z emisji tych banków.

Art. 3. Spłatę długów hipotecznych związków samorządowych odracza się do dnia 1 stycznia 1938 r., a oprocentowanie ich obniża się do 5½% w stosunku rocznym. Przepis ten dotyczy długów hipotecznych związków samorządowych wobec instytucji kredytowych.

Art. 4. (1) Spłatę długów związków samorządowych, powstałych z tytułu kredytów, udzielonych tym związkom przez komunalne kasy oszczędności z funduszy instytucji kredytowych i prawa publicznego, odracza się do dnia 1 stycznia 1938 r., a oprocentowanie ich obniża się do 5½% w stosunku rocznym.

(2) Instytucje kredytowe i prawa publicznego przejmą wierzytelności komunalnych kas oszczędności, wymienione w ust. (1), zwalniając komunalne kasy oszczędności z obliża.

Art. 5. (1) Pożyczki związków samorządowych, udzielone przez komunalne kasy oszczędności, będą spłacane na warunkach, które ustali rozporządzenie Ministra Skarbu, obligacjami wypuszczonymi przez banki komunalne za zabezpieczeniem wierzytelnościami komunalnych kas oszczędności z tytułu pożyczek udzielonych związkom samorządowym, bądź obligacjami wypuszczonymi przez związki samorządowe.

(2) Obligacje wymienione w ust. (1) będą poręczone przez Skarb Państwa.

Art. 6. Odsetki od należności pieniężnych, których dochodzenie i egzekucja podpada pod przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych, opartych na tytułach prywatno-prawnych, przypadających od związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 809), obniżone zostają do 5½% w stosunku rocznym, poczynając od dnia 1 lipca 1934 r.

Art. 7. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielania ulg oraz do częściowego lub całkowitego umarzania na wniosek Centralnej Komisji Oszczędnościowo - Oddłużeniowej dla Samorządu (art. 14)

należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek, udzielonych z funduszków skarbowych związkom samorządowym.

(2) Upoważnia się Ministra Opieki Społecznej do udzielania w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Centralnej Komisji Oszczędnościowo-Oddłużeniowej dla Samorządu (art. 14) ulg w spłacie oraz do częściowego lub całkowitego umarzania należności instytucyj ubezpieczeń społecznych od związków samorządowych.

Art. 8. Przepisy art. 3 — 7 odnoszą się do tych zobowiązań finansowych związków samorządowych i ich zakładów i przedsiębiorstw, które powstały przed dniem 1 kwietnia 1934 r. oraz do zobowiązań z okresu późniejszego, o ile wynikły one z konwersji zobowiązań, zaciągniętych przed dniem 1 kwietnia 1934 r., z wyjątkiem tych zobowiązań, przy których konwersji udzielone zostały dłużnemu związkowi samorządowemu lub jego zakładom i przedsiębiorstwom ulgi w zakresie nie mniejszym niż przewidziane w art. 18 ust. (1).

2. Komisje oszczędnościowo - oddłużeniowe i Urząd Rozjemczy.

Art. 9. (1) Dla celów oddłużenia i obniżenia kosztów administracji poszczególnych związków samorządowych powołuje się komisje oszczędnościowo-oddłużeniowe dla samorządu przy urzędach wojewódzkich, z wyjątkiem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Centralną Komisję Oszczędnościowo-Oddłużeniową dla Samorządu — przy Prezesie Rady Ministrów, oraz Urząd Rozjemczy do Spraw Kredytowych Samorządu Terytorjalnego z siedzibą w Warszawie.

(2) W dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego komisje oszczędnościowo-oddłużeniowe dla samorządu będą nazywane komisjami, Centralna Komisja Oszczędnościowo - Oddłużeniowa dla Samorządu — Centralną Komisją, a Urząd Rozjemczy do Spraw Kredytowych Samorządu Terytorjalnego — Urzędem Rozjemczym.

Art. 10. (1) W skład komisji wchodzi: przewodniczący, powołany, na wniosek Przewodniczącego Centralnej Komisji, przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Przemysłu i Handlu; po jednym — przedstawiciele Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Przemysłu i Handlu; dwóch przedstawicieli rady wojewódzkiej (w województwach zachodnich — sejmiku wojewódzkiego, w województwach południowych — wydziału wojewódzkiego); członkowie, powołani przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Przemysłu i Handlu na wniosek przewodniczącego komisji.

(2) Szczegółową organizację oraz tryb postępowania komisyj ustala Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 11. (1) Do kompetencji komisji w zakresie akcji oszczędnościowej należy składanie właściwej władzy nadzorczej i Centralnej Komisji:

1) wniosków co do obniżenia kosztów administracji ogólnej działów specjalnych oraz kosztów administracji wszelkich urzędów, zakładów i przedsiębiorstw związku samorządowego;

2) wniosków co do zracjonalizowania metod pracy w poszczególnych działach samorządu terytorjalnego.

(2) Do kompetencji komisji w zakresie akcji oddłużeniowej należy:

1) ustalanie planów oddłużenia poszczególnych związków samorządowych oraz uzgadnianie tych planów z wierzycielami i dłużnikami związkami samorządowymi po wysłuchaniu stron;

2) wszelkie sprawy, związane z ustaleniem planu oddłużeniowego, o ile nie są zastrzeżone innym organom.

Art. 12. (1) Zakres działania komisji obejmuje wszystkie związki samorządu terytorjalnego na obszarze danego województwa oraz wszystkie urzędnia, zakłady i przedsiębiorstwa tych związków, chociażby były wyposażone w osobowość prawa publicznego lub prywatnego, oraz w zakresie akcji oszczędnościowej — zakłady i przedsiębiorstwa wyposażone w osobowość prawa prywatnego, jeżeli w ich kapitale zakładowym uczestniczą związki samorządowe co najmniej w połowie.

(2) Zakres działania komisji obejmuje również związki międzykomunalne oraz ich urzędnia, zakłady i przedsiębiorstwa. W stosunku do urzędów, zakładów i przedsiębiorstw oraz związków międzykomunalnych, w których uczestniczą związki samorządowe z terenu różnych województw, właściwe są komisje tych województw, na których terenie znajduje się urządzenie, zakład, przedsiębiorstwo lub ma siedzibę związek międzykomunalny.

Art. 13. (1) W skład Centralnej Komisji wchodzi: Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego, powołani przez Prezesa Rady Ministrów; po jednym — przedstawiciele Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Opieki Społecznej i Przemysłu i Handlu; członkowie, powołani przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Przemysłu i Handlu na wniosek Przewodniczącego Centralnej Komisji.

(2) Szczegółową organizację oraz tryb postępowania Centralnej Komisji ustali Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Przemysłu i Handlu.

Art. 14. (1) Do kompetencji Centralnej Komisji w zakresie akcji oszczędnościowej należy:

1) badanie opinii i wniosków komisyj w zakresie akcji oszczędnościowej; zgłaszanie Prezesowi Rady Ministrów wniosków w sprawach zmniejszenia wydatków samorządowych oraz zracjonalizowania metod pracy w poszczególnych działach samorządu terytorjalnego; udzielanie instrukcyj komisjom w zakresie akcji oszczędnościowej;

2) wszelkie sprawy, związane z akcją oszczędnościową, o ile nie są zastrzeżone innym organom.

(2) Do kompetencji Centralnej Komisji w zakresie akcji oddłużeniowej należy:

1) rozpatrywanie planów oddłużenia, nieuzgodnionych przez komisje z wierzycielami i dłużnikami związkami samorządowymi, ustalanie planów oddłużenia, uzgadnianie ich z wierzycielami i dłużnikami związkami samorządowymi po wysłuchaniu stron;

2) zatwierdzanie planów oddłużenia;

3) składanie wniosków Ministrowi Skarbu w sprawie ulg i umorzeń w zakresie wierzytelności Skarbu Państwa, należnych od samorządów, jak również składanie wniosków Ministrowi Opieki Społecznej w sprawie ulg i umorzeń należności instytucji ubezpieczeń społecznych od związków samorządowych (art. 7);

4) udzielanie instrukcyj komisjom w zakresie akcji oddłużeniowej;

5) wszelkie sprawy, związane z ustaleniem planu oddłużenia, o ile nie są zastrzeżone innym organom.

(3) Zakres działania Centralnej Komisji rozciąga się na cały obszar Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego.

Art. 15. (1) W skład Urzędu Rozjemczego wchodzi: Przewodniczący, powołany przez Ministra Sprawiedliwości z grona sędziów Sądu Najwyższego; członkowie w liczbie 4 na każdą sesję, powołani przez Ministra Sprawiedliwości po 2 z list kandydatów, zgłoszonych: jedna przez Ministra Spraw Wewnętrznych, druga przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

(2) Szczegółową organizację oraz tryb postępowania Urzędu Rozjemczego ustali rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 16. (1) Koszty, związane z funkcjonowaniem komisji, ponoszą związki samorządowe; koszty, związane z funkcjonowaniem Centralnej Komisji i Urzędu Rozjemczego, ponosi Skarb Państwa.

(2) Sposób pokrywania kosztów, wymienionych w ust. (1), oraz ich wysokość ustalać będzie Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Sprawiedliwości.

3. Oddłużenie związków samorządowych w postępowaniu przed komisjami i Urzędem Rozjemczym.

Art. 17. (1) Komisja wszczyna postępowanie oddłużeniowe na wniosek interesowanego związku samorządowego, na wniosek władzy nadzorczej związku samorządowego, na wniosek Centralnej Komisji, na wniosek wierzyciela, jak również z własnej inicjatywy.

(2) Postępowanie oddłużeniowe powinno być wszczęte przed dniem 1 kwietnia 1936 r.; wszczęte po tym terminie nie ma skutków prawnych.

(3) Komisja może umorzyć postępowanie, jeżeli uzna, że dłużny związek samorządowy jest zdolny do wywiązywania się z zobowiązań. W takim przypadku nowy wniosek o wszczęcie postępowania oddłużeniowego może być zgłoszony Centralnej Komisji.

Art. 18. (1) Plan oddłużenia, ustalony przez komisję, może przewidywać:

1) całkowite lub częściowe umorzenie zaległych odsetek: obniżenie umownej stopy oprocentowania nie niżej jednak $4\frac{1}{2}\%$ w stosunku rocznym; w przypadkach szczególnych, uzasadnionych wyjątkową sytuacją finansową związku samorządowego, obniżenie umownej stopy oprocentowania, nie niżej jednak 3% w stosunku rocznym, oraz zawieszenie płatności odsetek na okres do lat 3, z wyjątkiem oprocentowa-

nia i płatności odsetek z tytułu samorządowych pożyczek emisyjnych; obniżenie oprocentowania wierzytelności, zabezpieczających wypuszczone przez Bank Gospodarstwa Krajowego i banki komunalne papiery procentowe, nie może być przewidziane na okres dłuższy niż na lat 5;

2) rozłożenie spłaty kapitału na raty: wierzytelności krótkoterminowych nie dłużej niż na lat 10, długoterminowych nie dłużej niż na lat 50, oraz zawieszenie spłaty kapitału wierzytelności nie dłużej jednak niż na lat 5;

3) w przypadkach szczególnych, uzasadnionych wyjątkową sytuacją finansową związku samorządowego, zmniejszenie kapitału wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności instytucji kredytowych, wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie, wierzytelności z tytułu samorządowych pożyczek emisyjnych oraz wierzytelności zagranicznych.

(2) Plan oddłużenia obejmować może wszelkie zobowiązania finansowe związków samorządowych, zobowiązania zakładów i przedsiębiorstw tych związków, chociażby te zakłady i przedsiębiorstwa wyposażone były w osobowość prawa publicznego lub prywatnego, z wyjątkiem zobowiązań wobec Skarbu Państwa, zobowiązań wobec instytucji ubezpieczeń społecznych oraz zobowiązań z tytułu pożyczek, emitowanych przez związki samorządowe na rynku zagranicznym.

Art. 19. Centralna Komisja stosuje przy postępowaniu oddłużeniowym odpowiednio zasady, ustalone dla postępowania komisji, z wyjątkiem zasady, ustalonej w art. 17 ust. (2), o ile postępowanie oddłużeniowe było już wszczęte przez komisję.

Art. 20. (1) Jeżeli w ciągu 3 miesięcy od daty ogłoszenia przez komisję w dzienniku wojewódzkim planu oddłużenia związku samorządowego strony interesowane nie wniosą sprzeciwu, komisja postanowieniem stwierdza, że plan oddłużenia jest prawomocny i stanowi układ, obowiązujący strony jak układ w sądowym postępowaniu układowem. Postanowienie to komisja ogłasza w dzienniku wojewódzkim.

(2) W przypadku zgłoszenia sprzeciwu plan oddłużenia wymaga zatwierdzenia przez Centralną Komisję. Zatwierdzenie planu oddłużenia komisja ogłasza w dzienniku wojewódzkim ze skutkami, przewidzianymi w ust. (1) dla postanowienia komisji.

(3) Centralna Komisja odmówi zatwierdzenia planu oddłużenia tylko wówczas, jeżeli wierzyciele sprzeciwiający się reprezentują więcej niż $\frac{1}{4}$ ogólnej sumy wierzytelności.

(4) Od postanowienia Centralnej Komisji niema żadnego środka prawnego.

Art. 21. (1) Jeżeli w ciągu 3 miesięcy od dnia ogłoszenia przez Centralną Komisję w dzienniku wojewódzkim planu oddłużenia związku samorządowego strony interesowane nie wniosą sprzeciwu lub jeżeli wierzyciele sprzeciwiający się reprezentują nie więcej niż $\frac{1}{4}$ ogólnej sumy wierzytelności, Centralna Komisja postanowieniem stwierdza, że plan oddłużenia jest prawomocny i stanowi układ, obowiązujący strony jak układ w sądowym postępowaniu układowem. Postanowienie to Centralna Komisja ogłasza w dzienniku wojewódzkim.

(2) Od postanowienia Centralnej Komisji niema żadnego środka prawnego.

Art. 22. (1) Urząd Rozjemczy orzeka w sprawach wniesionych przez Centralną Komisję. W tych sprawach orzekać może ulgi w spłacie długów oraz redukcję sumy dłużnej w zakresie, przewidzianym w art. 18 ust. (1).

(2) Orzeczenia Urzędu Rozjemczego dotyczyć mogą wszelkich zobowiązań finansowych związków samorządowych, zobowiązań zakładów i przedsiębiorstw tych związków, chociażby te zakłady i przedsiębiorstwa wyposażone były w osobowość prawa publicznego lub prywatnego, z wyjątkiem zobowiązań wobec Skarbu Państwa, zobowiązań wobec instytucji ubezpieczeń społecznych oraz zobowiązań z tytułu pożyczek, emitowanych przez związki samorządowe na rynku zagranicznym.

(3) Orzeczenia Urzędu Rozjemczego są ostateczne i stanowią tytuł egzekucyjny.

Art. 23. Urząd Rozjemczy może nakładać grzywny do 1.000 zł za odmowę złożenia wyjaśnień lub dowodów, albo za nieusprawiedliwione niestawienie osoby wezwanej.

Art. 24. Postępowaniem oddłużeniowym w myśl art. 17 — 23 objęte będą zobowiązania finansowe związków samorządowych i ich zakładów i przedsiębiorstw, powstałe przed dniem 1 lipca 1932 r. oraz zobowiązania tych związków i ich zakładów i przedsiębiorstw wobec Banku Gospodarstwa Krajowego, banków komunalnych i komunalnych kas oszczędności, powstałe przed dniem 1 kwietnia 1934 r., jak również zobowiązania z okresu późniejszego, o ile wynikły one z konwersji zobowiązań, zaciągniętych przed wymienionym wyżej terminem z wyjątkiem tych zobowiązań, przy których konwersji instytucje te udzieliły dłużnemu związkowi samorządowemu lub jego zakładom i przedsiębiorstwom ulgi w zakresie nie mniejszym niż przewidziane w art. 18 ust. (1) rozporządzenia niniejszego.

Art. 25. Związki samorządowe obowiązane są do corocznego wstawiania do budżetów zwyczajnych — sum, przewidzianych planami oddłużenia na obsługę ich długów.

C Z Ę Ś Ć II.

Art. 26. W ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 8 ustęp 1) otrzymuje brzmienie następujące:

„Podatek komunalny od przemysłu i handlu może być pobierany tylko w postaci dodatku do państwowego podatku przemysłowego bez względu na formę, w której podatek państwowy jest opłacany.”;

2) w końcu art. 8 dodaje się dwa nowe ustępy w brzmieniu następującem:

„3) Dodatki komunalne do scalonego podatku przemysłowego, przypadające w wysokości 25% podatku państwowego, poczynając od dnia 1 stycznia 1935 r., będą dzielone pomiędzy związki samorządowe tak, jak są dzielone wpływy z dodatków do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji (art. 10), — z tą jednakże różnicą, że przy-

padające na rzecz Komunalnego Funduszu Pożyczkowo - Zapomogowego 20% wpływów z tego źródła przeznaczone będą wyłącznie na powiększenie funduszu zapomogowego i rozdzielane będą przede wszystkim pomiędzy gminy miejskie, które wskutek scalenia podatku przemysłowego poniosą uszczerbek w swoich dochodach.

4) Dodatki komunalne do scalonego podatku przemysłowego, należne związkom samorządowym z lat ubiegłych do dnia 31 grudnia 1934 r., przekazane zostaną w całości Komunalnemu Funduszowi Pożyczkowo - Zapomogowemu z przeznaczeniem na zapomogi dla gmin miejskich, przede wszystkim tych, które doznają uszczerbku w swych dochodach wskutek zniesienia komunalnego podatku od towarów, przywożonych drogami żelaznymi i wodnymi.”;

3) w art. 10 ustęp 8) otrzymuje numerację 9), przed nim zaś, jako ustęp 8), wstawia się przepis następujący:

„8) Zasady i sposób rozdziału pomiędzy związki komunalne przypadającej na nie części ryczałtu podatkowego, który na podstawie przepisów o monopolu zapałczanym wpłaca do Skarbu Państwa dzierżawca monopolu zapałczanego, określa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.”;

4) art. 12 skreśla się;

5) art. 16 otrzymuje brzmienie następujące:

„1) Do państwowego podatku od spadków i darowizn i łącznie z nim pobiera się dodatek komunalny w wysokości 10% podatku państwowego.

2) Wpływy z tego dodatku przekazują władze skarbowe Komunalnemu Funduszowi Pożyczkowo - Zapomogowemu.

3) Sposób przekazywania tych wpływów określa rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.”;

6) w art. 43 ustęp 3) skreśla się, zaś ustęp 1) tegoż artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„1) Wymiar i pobór samoistnych danin komunalnych uskutecznia zarząd związku samorządowego lub organ przez ten zarząd upoważniony. Wymiar i pobór samoistny danin komunalnych, przypadających na rzecz powiatowego związku samorządowego, może wydział powiatowy poruczyć gminom wiejskim za wynagrodzeniem do wysokości 3% sum, pobranych i wpłaconych na rzecz powiatowego związku samorządowego.”;

7) art. 46 otrzymuje brzmienie następujące:

„1) Uchwały w sprawie wprowadzenia lub zmiany samoistnych danin komunalnych, jak również uchwały w sprawie wysokości dodatków komunalnych do podatków państwowych, powinny być podejmowane najpóźniej do końca grudnia.

2) O wymiarze samoistnych danin komunalnych powinien być każdy płatnik powiadomiony indywidualnie, o ile ustawy lub statuty podatkowe nie przewidują odmiennego sposobu zawiadomienia.

3) O wysokości i terminach płatności (art. 54) wszystkich samoistnych danin komunalnych, wymienionych w stosunku rocznym, powinien być płatnik powiadomiony równocześnie przed dniem 1 kwietnia; wyjątek stanowią przypadki, gdy podstawa wy-

miaru samoistnej daniny komunalnej powstanie dopiero w ciągu roku budżetowego.”;

8) w art. 48 ust. 4) lit. a) skreśla się wyrazy: „z wyjątkiem małopolskich gmin miejskich, liczących powyżej 15.000 mieszkańców według ostatniego spisu ludności”; w tymże ustępie zamiast przepisu zawartego w lit. b) zamieszcza się przepis o brzmieniu następującem: „b) w stosunku do gmin miejskich wydzielonych z powiatowych związków samorządowych z wyjątkiem m. st. Warszawy, tudzież w stosunku do wydziałów powiatowych — wydziały wojewódzkie, a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — Minister Spraw Wewnętrznych, który może przelać swe uprawnienia na bezpośrednio podległe mu władze;”;

9) w art. 54 w ust. 1) zdanie ostatnie otrzymuje brzmienie następujące: „Samoistne daniny komunalne z reguły mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych: w miesiącu kwietniu i listopadzie.”.

Art. 27. (1) Wzajemne salda należności Skarbu Państwa i związków samorządowych, ustalone w wyniku rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a związkami samorządowymi, przeprowadzonego na dzień 31 marca 1933 r., będą przekazane Komunalnemu Funduszowi Pożyczkowo-Zapomogowemu.

(2) Przepis ust. (1) nie dotyczy rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a gminą m. st. Warszawy oraz roszczeń Skarbu Państwa z tytułu należności osób trzecich.

(3) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ustali sposób przekazania i regulacji należności, wymienionych w ust. (1).

Art. 28. Zwalnia się związki samorządowe od wpłat na rzecz Funduszu Pracy, wynoszących w gminach miejskich miast wydzielonych 1%, a w powiatowych związkach samorządowych 5% ich budżetów zwyczajnych.

Art. 29. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych, opartych na tytułach prywatno-prawnych, przypadających od związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 809) stosuje się odpowiednio do związków międzykomunalnych o charakterze korporacji prawa publicznego, jak również do związków międzykomunalnych, nie posiadających wprawdzie charakteru korporacji prawa publicznego, ale utworzonych dla celów opieki społecznej i lecznictwa w zakładach leczniczych.

Art. 30. (1) Na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych Rada Ministrów władna jest — określać udział związków samorządowych oraz gromad wiejskich w wykonywaniu zadań, do których związki i gromady na podstawie przepisów prawnych są obowiązane, jak również zawieszać na określony przez Radę Ministrów czas obowiązek wykonywania niektórych z tych zadań i to bądź na całym obszarze Państwa, bądź też na niektórych częściach tego obszaru.

(2) W razie zawieszenia obowiązku wykonywania przez związki samorządowe niektórych ich za-

dań (ust. (1)) i na wypadek konieczności likwidacji zakładów i urzędów, które związki samorządowe w wykonaniu tych zadań dotychczas prowadziły, Rada Ministrów określi warunki i sposób takiej likwidacji.

C Z Ę Ś Ć III.

Art. 31. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia zwolnić w całości lub w części od wszelkich opłat sądowych (hipotecznych) czynności, które pozostają w związku z wykonywaniem Części I rozporządzenia niniejszego, jak również obniżyć przewidziane w obowiązujących przepisach wynagrodzenie notariuszów i pisarzy hipotecznych za te czynności.

Art. 32. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Skarbu, Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Opieki Społecznej — każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 33. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z wyjątkiem pkt. 4 art. 26 i art. 28, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1935 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

J. Poniatowski

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*

Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*